

HIILESTÄ KIINNI

-kehittämishankkeet

Hankehaku 6.10.-4.11.2021

**Nappaa
hiilestä
kiinni**

MAANKÄYTTÖSEKTORIN
ILMASTORATKAISUT

#hiilestäkiinni

HIILESTÄ KIINNI

-kehittämishankkeet

Hankehaku 6.10.-4.11.2021

Sisällys

1. Yleistä hausta	3
2. Hankehaun tavoitteet ja haettavissa oleva rahoitus	3
Kuinka paljon rahoitusta voi hakea tässä haussa?	3
Kuinka hakemukset arvioidaan?	4
3. Aikataulu ja hakemuksen jättäminen	4
4. Lisätietoja	4
5. Hankehaun teemat	4
Teema 1 Alueellinen ja paikallinen ilmastotyö	5
Tukitasot	5
Teemasta rahoitettavat hankkeet	6
Katso myös	7
Teema 2 Hiilimarkkinoiden kokeilut	7
Tukitasot	8
Teemasta rahoitettavat hankkeet	6
Hiilimarkkinoiden kokeilut	8
Vaikutusten arviointi ja kehitysvaihtoehdot	8
Katso myös	8
Teema 3 Maankäyttösektorin tieto-ohjelman toteuttaminen	9
Tukitasot	9
Teemasta rahoitettavat hankkeet	9
Kasvihuonekaasujen sidontakertoimien tarkennus eri viljelytavoilla ja maalajeilla	9
Muut tieto-ohjelman teemoja tukevat hankkeet	10
Katso myös	10
6. Yleinen hakuohje	11
Johdanto	11
Taustalla oleva lainsäädäntö	11
Yleiset edellytykset	12
Edellytykset hakijalle	12
Minkälaiseen toimintaan avustusta voi hakea?	12
Yrityksille myönnettävään valtiontukeen liittyvät erityisehdot	13
Määritelmät	13
Avustuksen myöntäminen ja hyväksyttävät kustannukset	14
Valtiontuki taloudelliseen toimintaan	15
Hyväksyttävät kustannukset tukimuodoittain	15
Valtionavustus muuhun kuin taloudelliseen toimintaan	16
Hakemusten arviointi	17

1. Yleistä hausta

Maa- ja metsätalousministeriö toteuttaa 6.10.-4.11.2021 avoimen haun maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteitä toteuttavien hankkeiden käynnistämiseksi.

Avoimena olevassa maankäyttösektorin Hiilestä kiinni -toimenpidekokonaisuuteen liittyvässä hankehaussa etsitään rahoitettavia hankkeita teemoista, jotka on kuvattu tässä hakuilmoituksessa. Valitut hankkeet rahoitetaan momentilta 30.40.22.

Hausta rahoitetaan hankkeita, jotka täydentävät jo käynnissä olevia maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteitä.

- Käynnistetyt [Hiilestä kiinni -kehittämishankkeet](#) ja tutkimus- ja innovaatio-ohjelman hankkeet

Hankkeissa tuotettavien materiaalien ja julkaisujen tulee olla julkisesti kaikkien saatavilla.

Samanaikaisesti kehittämishankehaun kanssa on avoinna myös Hiilestä kiinni -tutkimus- ja innovaatio-ohjelman haku, josta löytyy lisää tietoja erillisessä hakuilmoituksessa:

- [Hiilestä kiinni tutkimus- ja innovaatio-ohjelman hakuilmoitus](#)

Loppuvuodesta 2021 tullaan avaamaan myös Suomen kestävän kasvun ohjelman (RRF) hankehaku Ympäristökestävyys ja luontopohjaiset ratkaisut - Maankäyttösektorin ilmastokestävät toimenpiteet (ilmastokestävä metsätalous), josta tiedotetaan erikseen myöhemmin.

2. Hankehaun tavoitteet ja haettavissa oleva rahoitus

Tässä haussa rahoitetaan maa- ja metsätalouden ilmastotoimia sekä ilmastonmuutokseen sopeutumista edistäviä käytännönläheisiä ja vaikuttavia kehittämishankkeita, jotka edistävät siirtymää kohti ilmastokestävää maa- ja metsätaloutta ja muuta maankäyttöä (LULUCF). Määrärahalla rahoitettavien maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteillä edistetään seuraavien tavoitteiden toteutumista:

- ylläpitää ja vahvistaa maankäyttösektorin hiilinieluja ja -varastoja lyhyellä ja pitkällä aikavälillä,
- vähentää kasvihuonekaasupäästöjä maankäyttösektorilla,
- edistää maa- ja metsätalouden sopeutumista ilmastonmuutokseen sekä
- tuottaa tietoa ilmastotoimien tueksi ja edistää kyseisen tiedon käyttöä.

Toimenpiteillä tuetaan osaltaan Suomen 2035 hiilineutraaliustavoitteen toteutumista sekä edistetään kokonaiskestävyyttä maa- ja metsätaloudessa.

Rahoitettavat hankkeet hyödyntävät, kehittävät ja pilotoivat jo olemassa olevaa tutkimustietoa ja jalkauttavat parhaita käytäntöjä toimintaan.

Kuinka paljon rahoitusta voi hakea tässä haussa?

Jokaisen teeman kohdalla on kerrottu teemassa jaettavana olevan rahoituksen viitteellinen suuruusluokka sekä arvio teemasta rahoitettavien hankkeiden määrästä. Maa- ja metsätalousministeriön rahoitusosuus hankkeeseen voi olla enintään 500 000 euroa.

Hankkeet voivat alkaa aikaisintaan 1.1.2022 ja niiden tulee päättyä viimeistään vuoden 2024 lopussa. Maa- ja metsätalousministeriön rahoitusosuuden tulee olla käytetty ja raportoitu viimeistään 31.10.2024 mennessä jollei rahoituspäätöksessä toisin mainita. Hausta voidaan rahoittaa eri kokoisia hankkeita, ja kustakin kehittämishankehaun teemasta voidaan rahoittaa myös useampi hanke. Ministeriö voi olla rahoittamatta yhtään hanketta.

Kuinka hakemukset arvioidaan?

Rahoitettavien hankkeiden valinta perustuu arviointiin hankkeen toteutussuunnitelmasta, organisoinnista ja odotetusta vaikuttavuudesta ja kustannustehokkuudesta. Kriteerit on kuvattu yleisessä hakuohjeessa tämän hakuilmoituksen loppuosassa

3. Aikataulu ja hakemuksen jättäminen

Hakemus on jätettävä maa- ja metsätalousministeriön sähköiseen hakujärjestelmään 4.11.2021 klo 16.15 mennessä. Vain määräaikaan mennessä hakemusportaaliin jätetyt hakemukset huomioidaan haussa.

- [Maa- ja metsätalousministeriön sähköinen hakujärjestelmä](#)

Rahoitusta haetaan rahoitushakemuksella verkossa ja siihen tulee liittää tarkempi hankesuunnitelma, jonka pituus on enintään 10 sivua (Liite 1.).

Hakemusta tehtäessä valitaan hakukortti

- Hiilestä kiinni -kehittämishankehaku, kierros 2

Hakemukseen liitetään PDF-tiedostoina:

- Hankesuunnitelma, enintään 10 sivua. Hankesuunnitelmapohja ja hankesuunnitelmassa käsiteltävät kysymykset liitteessä 1.
- Hankkeen budjetti rahoituslähteineen.

Mikäli kyseessä on usean organisaation konsortiohakemus, hakemuksen jättää vain päähakija. Hakemukseen ei vaadita hakijan allekirjoitusta, mutta lupa hakemuksen jättämiseen tulee tarvittaessa todentaa (suoritusluvan antaja). Useamman organisaation hakemuksessa täytyy kaikkien konsortion jäsenten toimittaa hakemuksen liitteenä osapuolten allekirjoittama todistus hankkeeseen osallistumisesta tai vaihtoehtoisesti aiesopimus hankkeeseen osallistumisesta. Sopimuspohja voi olla vapaamuotoinen. Hakemukset voi jättää suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Hakemusta voi muokata siihen asti, kunnes se lähetetään.

Päätökset tehdään hakuajan päätyttyä ja niistä tiedotetaan erikseen.

4. Lisätietoja

Hakuihin liittyviä kysymyksiä voi esittää sähköpostitse 14.10.2021 saakka, osoitteeseen: ilmastoratkaisut@mmm.fi Vastaukset kysymyksiin julkaistaan hakusivustolla viimeistään 21.10.2021. Kysymyksiin ei vastata puhelimitse tai henkilökohtaisilla sähköposteilla.

5. Hankehaun teemat

Haussa rahoitetaan hankkeita seuraavista teemoista:

- Maankäyttösektorin alueellinen ja paikallinen ilmastotyö
- Hiilimarkkinoiden kokeilut
- Maankäyttösektorin tieto-ohjelman toteuttaminen

Teemat, niiden tavoitteet ja tukitasot on kuvattu seuraavissa kappaleissa.

TEEMA 1 Alueellinen ja paikallinen ilmastotyö

Tavoitteena on rahoittaa noin 12-15 hanketta.

Maa- ja metsätalousministeriö rahoittaa teemaan liittyviä hankkeita yhteensä enintään noin 5 000 000 eurolla.

Hankkeilla edistetään seuraavia toimenpiteitä:

ilmastokestävään maatalouteen liittyvät kehittämistoimet:

- turvepeltojen käyttö ja hoito
- vesitalouden hallinta, maaperän kasvukunto, viljelyn monipuolistaminen ja viljelykierrot
- maaperän hiilensidonnin ja hiilen varastoinnin edistäminen
- maatalouden ilmastomuutoksen sopeutumisen edistäminen

ilmastokestävään metsätalouteen liittyvät kehittämistoimet:

- metsien hiilinielujen ja -varastojen vahvistaminen edistämällä metsien kasvukykyä ja terveyttä (kangas- ja turvemaat) ilmastokestävällä metsien hoidolla ja käytöllä
- pitkäikäisten hiilenvarastoina toimivien puutuotteiden valmistuksen ja käytön edistäminen, tutkimus ja tuotekehitys sekä metsätalouden sivuvirtojen hyödyntäminen (fossiilisten resurssien substituutiovaikutukset)
- metsätalouden ilmastomuutoksen sopeutumisen edistäminen
- maatalouden ilmastopolitiikan alueellisten vaikutusten hallitseminen, erityisesti turvevaltaisilla alueilla

maankäytön muutoksiin liittyvät kehittämistoimet:

- joutoalueiden metsitystä edistävät toimet
- metsäkadon ehkäisyyn liittyvät toimet
- toimenpiteet pellonraivauksen vähentämiseksi

monitavoitteisten kosteikkojen edistäminen

monimuotoisuus- ja ilmastotoimenpiteiden yhteensovittamiseen liittyvät toimet

Tukitasot

- Valtion virastojen ja tutkimuslaitosten osalta 70 % (valtion virastojen ja tutkimuslaitosten on ilmoitettava hakemuksessa htkk-tarpeensa, hakuun käytettävissä oleva kiintiö rajoittaa rahoitusmahdollisuuksia)
- Taloudelliseen toimintaan 50 % ja PK-yrityksille 70 %
 - Tukimuodot: tutkimus ja kehittäminen (yleinen ryhmäpoikkeusasetus artikla 25), koulutustuki (yleinen ryhmäpoikkeusasetus artikla 31), tietämyksen siirtoa metsäalalla koskeviin toimiin tarkoitettu tuki (maatalouden ryhmäpoikkeusasetus artikla 38)
- Neuvontatoimintaan: Maatalouden ja metsäalan neuvontapalveluihin tarkoitettu tuki: 1500 euroa per neuvontakerta.
- Muuhun kuin taloudelliseen toimintaan: 70 %
- Suomen metsäkeskuksen osalta 100 %.

Teemasta rahoitetaan maankäyttösektorin (LULUCF) eli maankäytön, maankäytön muutosten ja metsätalouden hiilen sidontaa ja varastointia, päästöjen vähentämistä sekä ilmastomuutokseen sopeutumista edistäviä hankkeita, jotka tukevat alueellisten ja paikallisten ilmastotavoitteiden käytännön toimeenpanoa ja jalkauttamista sekä maankäyttösektorin ilmastotyön kehittämistä.

Rahoitettavat hankkeet edistävät maakunnallisten ja kunnallisten ilmastostrategioiden ja -tiekarttojen toimeenpanoa sekä kansallisen hiilineutraali Suomi 2035 -tavoitteen toimeenpanoa alueellisesti. Hankkeet tukevat myös alueellisten metsäohjelmien ilmastokestävän metsätalouden kehittämistoimenpiteiden toteutusta maatalouden ilmastotiekartan ja kansallisen ilmastoruokaohjelman tavoitteiden toteutumista. Rahoitettavat hankkeet edistävät HINKU-maakuntien

ja HINKU-kuntien ilmastotavoitteiden konkreettista toimeenpanoa sekä ilmastotyötään aloittelevien kuntien siirtymää kohti hiilineutraaliutta. Hausta ei rahoiteta ilmastotiekarttojen tai strategioiden laatimista kunnissa.

Hankekokonaisuus voi sisältää tutkimukseen pohjaavaa kehittämistä, kokeiluja, pilotointeja, yhteistyö- ja osaamisverkostojen rakentamista kotimaassa, kotimaisen tai kansainvälisen yhteistyön kautta opittujen parhaiden käytäntöjen soveltamista alueen ilmastotyössä, koulutusta, osaamisen kehittämistä ja neuvontaa, pienryhmä- ja vertaisoppimista ja viestintää.

Rahoitettavien hankkeiden tulee perustua tieteelliseen tietoon edistään vaikuttavia toimia maankäyttösektorin hiilinielujen ja -varastojen vahvistamiseksi ja -päästöjen vähentämiseksi. Hankkeissa voidaan hyödyntää monitieteistä osaamista ja toteuttaa kokeiluja, kun teeman tavoitteet, tarkoituksenmukainen osaamis pohja ja resurssit on huomioitu. Hankkeissa voidaan hyödyntää alueen tietotaitoa ja vahvuuksia sekä tuottaa ratkaisuja alueellisiin ja paikallisiin erityiskysymyksiin tai edistää hyviksi todettujen käytäntöjen jalkauttamista. Arvioinnissa otetaan huomioon hankkeissa tuotettujen ratkaisujen valtakunnallinen yleistettävyyden, monistettavuus ja jatkuvuus. Huomioon otetaan myös yhteistyö ja vuorovaikutus muiden alueellista ilmastotyötä edistävien ja vauhdittavien tahojen (mm. korkeakoulut, kunnat, maakunnat, Metsähallitus, neuvontajärjestöt, oppilaitokset, paliskunnat, seurakunnat, yliopistot, yhdistykset ja yritykset) kanssa. Myös valtion virastot ja tutkimuslaitokset voivat osallistua hankkeiden toteuttamiseen huomioiden käytettävissä oleva henkilöstövuosien kiintiö.

Hankkeet edistävät ilmastotoimien osallisuutta, oikeudenmukaisuutta ja hyväksyttävyyttä. Hankkeet etsivät paikallisia ja alueellisia ratkaisuja turvemaiden maataloustuotannon sopeuttamiseksi toimintaympäristön muutoksiin. Hankkeet tukevat onnistumisten ja hyvien kokemusten jakamista, edistävät myös nuorten osallisuutta ja kestävä kehityksen periaatteita (talous- ja työllisyysvaikutukset, sosiaaliset vaikutukset sekä ympäristövaikutukset, kuten vesistö- ja monimuotoisuusvaikutukset).

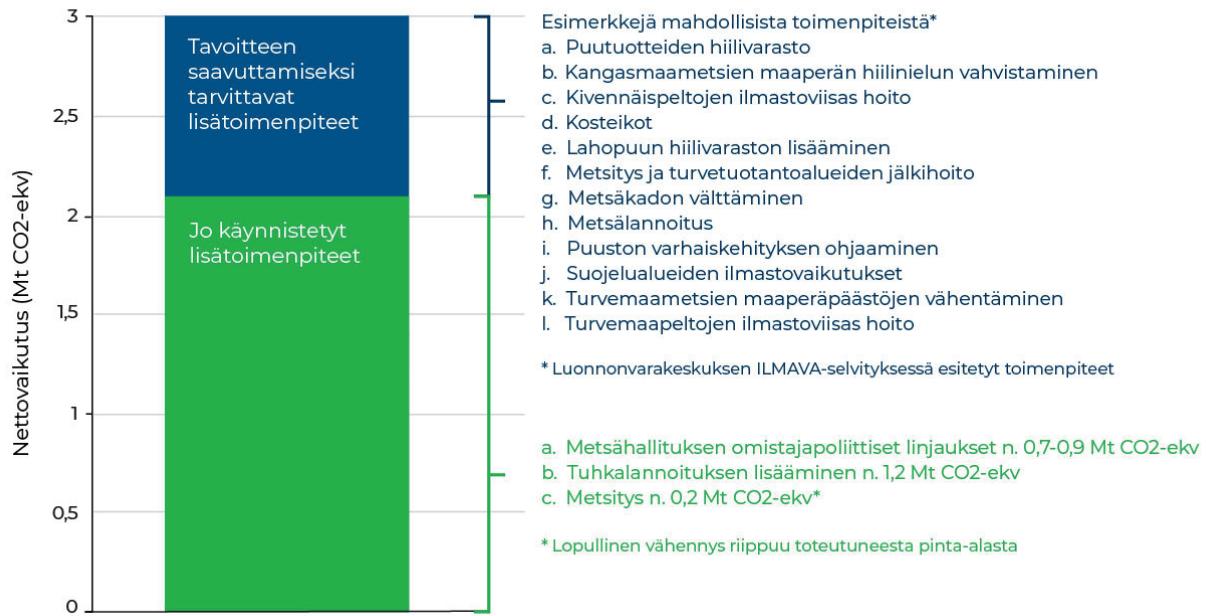
Teemasta rahoitettavat hankkeet

TEEMASTA RAHOITETAAN HANKKEITA, JOTKA ESIMERKIKSI

- ehkäisevät metsäkatoa ja uusien turvepeltojen raivausta sekä suonpohjien siirtymistä maatalouskäyttöön
- edistävät käytöstä poistuneiden ja poistuvien sekä heikkotuottoisten ja tuotannon kannalta merkityksellisten turvepeltojen poistumista tuotannosta
- pilotoivat ja edistävät turvemaapeltojen viljelykäytäntöjä sellaisiksi, että turpeen hiilivarasto säilyy
- pilotoivat kosteikkoviljelyä ja turvepeltojen ja suonpohjien viljelyä märkänä esimerkiksi kuivike- ja kasvuturvekasvien viljelyyn (ruokohelpi, järviruoko)
- tukevat oikeudenmukaista siirtymää turvemaavaltaisilla alueilla, joiden maankäyttöön kohdistuu muutosodotuksia esimerkiksi turvetuotannon alasajon johdosta
- edistävät maataloustuotannon rakenteellista muutosta oikeudenmukaisella tavalla kohti ilmatoruokaohjelman ja ilmastopolitiikan tavoitteita
- edistävät sää- ja ilmastoriskitiedon hyödyntämistä maatalouden käytännön toiminnassa
- tukevat maatalousyrityksen johtamista ilmastomuutoksen vaikutuksiin sopeutumisessa ja ilmastotoimien aiheuttamien muutosten hallinnassa
- edistävät (ravinteisten, ojitettujen) turvemaametsien siirtymistä jatkuvapeitteiseen kasvatukseen niihin soveltuvilla kohteilla
- edistävät lahoppuun (hiilivaraston) lisäämistä talousmetsissä monimuotoisuustavoitteita tukien
- edistävät kangasmaiden typpilannoitusta ja suometsien tuhkalannoitusta vesistö- ja muut ympäristövaikutukset huomioiden
- edistävät monitavoitteisten (ilmasto, monimuotoisuus ja vesienhallinta) kosteikkojen perustamista, esimerkiksi kehittämällä kriteeristöä monitavoitteisille toimille tai identifioimalla ja ennallistamalla potentiaalisia kohteita
- pilotoivat esimerkiksi kuntien tai seurakuntien maankäyttösektorin toimia, jotka edistävät hiililineutraaliustavoitteita
- kehittävät ja pilotoivat vesitalouden hallinnassa sektorirajat ylittäviä valuma-alueen toimintamalleja vesienhoito- ja ilmastotavoitteiden toteuttamiseksi yhteistyössä maanomistajien, tutkimuksen, hallinnon, yrittäjien ja muiden alueen toimijoiden kanssa

Katso myös

- [Alueelliset metsäohjelmat Suomen metsäkeskuksen sivuilla](#)
- [Luonnonvarakeskuksen ILMAVA-selvitys maankäyttösektorin päästövähennysmahdollisuuksista](#) (kuva 1)

Kuva 1 Jo käynnistetyt ja suunnitteilla olevat maankäyttösektorin ilmastotoimet ja niiden arvioitu potentiaalinen vaikutus vuoteen 2035 mennessä

TEEMA 2 Hiilimarkkinoiden kokeilut

Tavoitteena on rahoittaa noin 2-4 hanketta. Maa- ja metsätalousministeriö rahoittaa teemaan liittyviä hankkeita yhteensä enintään 1 500 000 eurolla.

Hankkeilla edistetään seuraavia toimenpiteitä:

- Maankäyttösektorin hiilikorvaus- ja kauppajärjestelmien kehittäminen, kokeilut ja tietopohjan parantaminen
- vapaaehtoisten kompensatioiden avulla saavutettavien ja maankäyttösektorin ilmastotavoitetta tukevien ilmastovaikutusten vahvistaminen, mukaan lukien turvepeltojen vaihtoehtoiset käyttötavat
- Käytöstä poistuvien turvetuotantoalueiden vapaaehtoisten ilmastotoimien rahoitusmallit
- Sosioekonomisten vaikutusten arviointi, synergioiden ja mahdollisten ristiriitojen analysointi kansallisten politiikkojen ja tavoitteiden näkökulmasta
- Toimijoiden keskinäisen yhteistyön edistäminen alan kehittämiseksi

Tukitasot

- Valtion virastojen ja tutkimuslaitosten osalta 70 % (valtion virastojen ja tutkimuslaitosten on ilmoitettava hakemuksessa htkk-tarpeensa, hakuun käytettävissä oleva kiintiö rajoittaa rahoitusmahdollisuuksia)
- Neuvontatoimintaan: Maatalouden ja metsäalan neuvontapalveluihin tarkoitettu tuki: 1500 euroa per neuvontakerta.
- Muuhun kuin taloudelliseen toimintaan: 70 %
- Suomen metsäkeskuksen osalta 100%.

Teemasta rahoitettavat hankkeet

HANKKEITA TOIVOTAAN ERITYISESTI SEURAAVISTA AIHEISTA:

Hiilimarkkinoiden kokeilut

Hankkeissa on tarkoitus kehittää ja testata ratkaisumalleja ja käytäntöjä, jotka soveltuvat vapaaehtoisille maankäyttösektorin hiilimarkkinoille Suomessa. Esimerkkejä tällaisista ovat hiilensidontaa edistävien toimenpiteiden vaikutuksia määrittävät ratkaisut ja mallit, joiden avulla parannetaan hiilinielujen mittaamisen, todentamisen ja raportoinnin tarkkuutta ja luotettavuutta. Pilotoinneissa on otettava huomioon hyvän kompensaation minimikriteerit, joita ovat muun muassa todennettavuus, läpinäkyvyys, lisäisyys, pysyvyys sekä hiilivuodon ja mahdollisten negatiivisten ympäristövaikutusten välttäminen. Tukea ei voi käyttää maa-alueiden hankintaan. Tarkoituksena on kehittää toimintamalleja, jotka mahdollistavat eri rahoituslähteiden, mukaan lukien yksityisen rahoituksen hyödyntämisen ilmastotoimien toteutukseen.

Tarkastelussa on koko maankäyttösektori käsittäen metsät, maatalousmaan, suonpohjien jatkokäytön ja kosteikot sekä mahdolliset maankäytön muutokset. Ehdotukset voivat kohdistua yhteen tai useampaan maankäyttöluokkaan. Ehdotuksia toivotaan myös hankkeista, jotka kohdistuvat käytöstä poistuvien turvemaiden jatkokäyttöön. Näillä alueilla tavoitteena ovat sellaiset toimenpiteet, joilla käytöstä poistuneilla turvetuotantoalueilla voidaan vähentää kasvihuonekaasupäästöjä ja/tai ylläpitää tai vahvistaa hiilivarastoja ja -nieluja.

Vaikutusten arviointi ja kehitysvaihtoehdot

Hankkeessa pyritään arvioimaan ja määrittämään vapaaehtoisia hiilimarkkinoiden vaihtoehtoisia kehityspolkuja Suomessa ja kansainvälisesti sekä arvioimaan eri kehitysvaihtoehtojen taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia Suomessa. Arvioissa painotetaan vaikutuksia muun muassa puumarkkinoihin, maanomistajien tuloihin, kansalliseen ilmastopolitiikkaan, kansantalouteen sekä metsäalan arvoketjuun. Lisäksi esitetään suosituksia perustuen ratkaisumalleihin, joiden avulla on mahdollista vahvistaa vapaaehtoisten kompensaatioiden myönteisiä vaikutuksia (synergiaa) kansantalouteen edellä mainitut näkökulmat huomioiden sekä esitetään toteutusvaihtoehtoja, joilla mahdolliset negatiiviset vaikutukset on mahdollista välttää.

Katso myös

- [Esiselvitys maankäyttösektorin hiilikompensaatiohankkeista](#) (Gaia Consulting Oy, Pellervon taloustutkimus PTT ry)

TEEMA 3 Maankäyttösektorin tieto-ohjelman toteuttaminen

Tavoitteena on rahoittaa noin 1-3 hanketta. Maa- ja metsätalousministeriö rahoittaa teemaan liittyviä hankkeita yhteensä enintään noin 1 500 000 eurolla.

Hankkeilla edistetään seuraavia toimenpiteitä:

- Maankäyttösektorin tietopohjan vahvistaminen, tietojärjestelmien ja tietotuotteiden kehittäminen

Maankäyttösektorin tieto-ohjelmassa on listattu toimenpiteet maankäyttösektorin tietoaisteiden hankkimiseksi, niiden käytön kehittämiseksi ja tehokkaan hyödyntämisen edistämiseksi sisältäen tietotuotteet ja -palvelut sekä mallinnuksen.

Hankkeisiin voidaan myöntää rahoitusta tutkimuslaitoksille, kehittäjäyhteisöille muuhun kuin taloudelliseen toimintaan sekä yrityksille taloudelliseen toimintaan ryhmäpoikkeusasetuksen artikla 25 (tutkimus- ja kehittämistoimintaan) mukaisena tukena.

Tukitasot

- Valtion virastojen ja tutkimuslaitosten osalta 70 % (valtion virastojen ja tutkimuslaitosten on ilmoitettava hakemuksessa htkk-tarpeensa, hakuun käytettävissä oleva kiintiö rajoittaa rahoitusmahdollisuuksia)
- Taloudelliseen toimintaan 50% ja PK-yrityksille 70 %
 - Tukimuodot: tutkimus ja kehittäminen (yleinen ryhmäpoikkeusasetus artikla 25),
- Muuhun kuin taloudelliseen toimintaan: 70%
- Suomen metsäkeskuksen osalta 100%.

Teemasta rahoitettavat hankkeet

HANKKEITA TOIVOTAAN ERITYISESTI SEURAAVISTA AIHEISTA:

Kasvihuonekaasujen sidontakertoimien tarkennus eri viljelytavoilla ja maalajeilla

Tieto eri maalajien ja viljelytapojen vaikutuksesta maaperäpäästöihin ja maalaji- ja toimenpidekohtaisten khk-sidontakertoimien tarkkuuden ja laadun kehittäminen ovat merkittävässä asemassa maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Tarkempaa tietoa maaperäpäästöistä tarvitaan ilmastotoimenpiteiden kohdistamiseen sekä maa- ja metsätalouden käytäntöjen sopeutumiseen muuttuvassa ilmastossa. Maataloutta koskeviin ilmastopoliittisiin toimiin on valmistauduttava myös pidemmällä aikavälillä. Suomen ilmasto- ja maatalouspolitiikan tavoitteiden tehokas toteuttaminen edellyttää kohdennettuja toimenpiteitä eri maalajeille, jolloin nykyistä tarkempi tieto viljely- ja maalajikohtaisista päästökertoimista on välttämätöntä. Nykyiset keskimääräiset kertoimet eivät mahdollista päästöjen erottelua peltolohkojen viljelyn mukaisesti. Kasvihuonekaasupäästöt vaihtelevat eri maalajien välillä, minkä lisäksi myös muut tekijät vaikuttavat päästömääriin muun muassa typpilannoituksen määrä, laatu ja ajankohta kasvin tarpeisiin nähden sekä maanmuokkaus ja kasvipeitteisyys. Teemaan sopivassa hankkeessa kerätään ja tuotetaan uutta tietoa viljely- ja maalajikohtaisista päästökertoimista, jotta peltomaasta syntyvät päästöt voidaan jakaa peltolohkon ja viljelymenetelmien mukaan. Kun maaperäpäästöt voidaan tarkentaa peltolohkotasolle, voidaan myös laskea tuotetun biomassan sidonta suhteessa päästöihin ja parantaa näin viljelyn suunnittelua sekä maatalouden ilmastotyötä.

Muut tieto-ohjelman teemoja tukevat hankkeet

Mikäli rahoitusta jää teemassa käytettäväksi on mahdollista rahoittaa myös muita tieto-ohjelman teemoja tukevia hankkeita siltä osin, kun työtä ei vielä ole käynnistynyt.

Katso myös

- [Maankäyttösektorin tieto-ohjelma](#)
- [Tieto-ohjelmasta käynnistyneet Hiilestä kiinni -hankkeet](#)

6. Yleinen hakuohje

Johdanto

Hiilineutraali Suomi 2035 -tavoitteen saavuttaminen vaatii merkittäviä ja nopeita päästövähennyksiä muun muassa energiantuotannossa ja liikenteessä, ja samanaikaisesti maankäyttösektorin päästöjen vähentämistä sekä hiilinielujen ja -varastojen vahvistamista. Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaisesti maankäyttö kytetään tällä hallituskaudella entistä tiiviimmin osaksi kansallisen ilmasto- ja energiapolitiikan suunnittelua ja toimeenpanoa. Hallitusohjelma linjaa useita maa- ja metsätaloutta sekä maankäytön muutoksia koskevia ilmastotoimia.

Maankäyttösektorilla tarkoitetaan kansallisessa kasvihuonekaasujen inventaariojärjestelmässä käytettävän maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätalous -sektorin mukaisia maankäyttöluokkia: metsämaa, viljelysmaa, ruohikkoalueet, kosteikot, rakennettu maa sekä muu maa.

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) käynnisti vuonna 2020 laajan maankäyttöä koskevan toimenpidekokonaisuuden, jonka tavoitteena on vähentää maa- ja metsätalouden ja muun maankäytön kasvihuonekaasupäästöjä sekä ylläpitää ja vahvistaa hiilinieluja ja -varastoja. Lisätoimien tavoiteltu nettovaikutus on vähintään 3 Mt CO₂-ekvivalenttia vuodessa vuonna 2035. Vuoden 2021 aikana laaditaan ilmastolain mukainen maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma (MISU). Maankäyttösektorin toimenpidekokonaisuus on tarkoitus liittää osaksi MISUn toimeenpanoa.

Maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden tarkoituksena on tukea Suomen 2035 hiilineutraaliustavoitteen toteutumista edistämällä kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti seuraavia tavoitteita:

- ylläpitää ja vahvistaa maankäyttösektorin hiilinieluja ja -varastoja lyhyellä ja pitkällä aikavälillä,
- vähentää kasvihuonekaasupäästöjä maankäyttösektorilla,
- edistää maa- ja metsätalouden sopeutumista ilmastomuutokseen sekä
- tuottaa tietoa ilmastotoimien tueksi ja edistää kyseisen tiedon käyttöä.

Rahoitettavilla hankkeilla tuetaan yllä olevien tavoitteiden toteutumista maankäyttösektorilla. Tässä haussa rahoitetaan nimenomaan kehittämishankkeita, joilla tarkoitetaan tutkimuksen tuloksena ja/tai käytännön kokemuksen kautta saadun tiedon käyttämistä arviointien, aineistokäsittelyjen, tietojärjestelmien käytön, informaatio-ohjauksen, koulutuksen, seurantojen, prosessien tai menetelmien aikaansaamiseen, siltä osin, kun ne eivät ole selkeästi tutkimuksellista, uutta tietoa luovaa työtä.

Yhdellä hankkeella voidaan edistää useampia yllä olevia tavoitteita.

Rahoituksen päätavoite on toteuttaa pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman pohjalta laadittua maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuutta. Rahoitettavat hankkeet tukevat myös muun muassa kansallista metsästrategiaa, biotalousstrategiaa, puurakentamisen ohjelmaa, ilmastoruokaohjelmaa ja kansallista ilmastomuutokseen sopeutumis suunnitelmaa sekä vuoden 2021 aikana valmisteltavien keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman ja maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman toimeenpanoa. Lisäksi hankkeet tukevat YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden, EU:n yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) ja Euroopan Vihreän kehityksen ohjelman ja sen strategioiden tavoitteiden toimeenpanoa.

Taustalla oleva lainsäädäntö

Määrärahan käytön oikeudellinen perusta määritetään valtioneuvoston asetuksessa vuosina 2020-2025 maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteisiin myönnettävästä avustuksesta ja tähän tarkoitukseen osoitetusta määrärahasta (5/2022). Asetuksessa säädetään niistä perusteista ja menettelyistä, joita noudatetaan myönnettäessä avustusta tai osoitettaessa rahoitusta maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteitä tukevien hankkeiden toteuttamiseen. Maa- ja metsätalousministeriö voi käyttää määrärahaa valtionavustuksiin ja julkisiin hankintoihin sekä osoittaa määrärahaa valtion virastolle tai laitokselle. Valtionavustuksella tarkoitetaan tuenluonteista rahoitusta tietyn toiminnan tai hankkeen avustamiseksi. Julkisten hankintojen osalta noudatetaan Lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

Katso myös:

- [Valtioneuvoston asetus vuosina 2020-2025 maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteisiin myönnettävästä avustuksesta ja tähän käyttöön osoitetusta määrärahasta 5/2022](#)
 - [Valtionavustuslaki 688/2001](#)
 - [Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista](#)
-

Yleiset edellytykset

Valittaville hankkeille tehdään valtionavustuslain mukainen avustuspäätös ja konsortiossa mukana oleville valtion laitoksille rahoituspäätös. Tukea voi saada taloudelliseen sekä muuhun kuin taloudelliseen toimintaan. Taloudellisella toiminnalla tarkoitetaan kaikkea toimintaa, jossa tavaroita ja palveluja tarjotaan markkinoilla.

Valtionavustuksen myöntäminen ja määrärahan osoittaminen perustuvat kokonaisharkintaan ja arviointiin toiminnan tai hankkeen odotetusta vaikuttavuudesta määrärahan käytön tavoitteisiin pääsemiseksi sekä tuettavan hankkeen kustannustehokkuuteen, laatuun ja toteuttamiskelpoisuuteen. Lisäksi edellytyksenä on, että toimintaa tai hanketta koskevasta suunnitelmasta ilmenevät:

1. toiminnan tai hankkeen vaikutus hallitusohjelman mukaisiin maankäyttösektorin ilmasto- ja ympäristötavoitteisiin sekä hankkeen taloudellinen ja muu yhteiskunnallinen merkitys;
2. toimintaan tai hankkeeseen osallistuvien henkilöiden asiantuntemus ja muu hankkeen toteutuksen organisointi; sekä
3. suunnitelma toiminnan tai hankkeen tulosten viemisestä käytäntöön.

Määrärahan käyttötarkoitusta toteuttavilla henkilöillä tulee olla rahoitettavaan hankkeeseen tai toimintaan liittyvää asiantuntemusta ja kokemusta.

Myönnettävä rahoitus ei saa olla päällekkäistä muun julkisen rahoituksen kanssa. Hakijan tulee ilmoittaa hakemuksessa kaikki hankkeeseen suunnitellut rahoituslähteet.

Edellytykset hakijalle

Määrärahaa voivat hakea julkis- tai yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt, kuten esimerkiksi kehittämissyhteisöt, korkeakoulut, kunnat, maakuntien liitot, Metsähallitus, neuvontajärjestöt, oppilaitokset, paliskunnat, seurakunnat, Suomen metsäkeskus, tutkimuslaitokset, valtion virastot, yliopistot, yhdistykset ja yritykset. Tukitasot ja tuen myöntämisen ehdot vaihtelevat hakijoittain. Hakijoiden on mahdollista tehdä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa ja muodostaa hankekonsortioita.

Minkälaiseen toimintaan avustusta voi hakea?

Avustusta voidaan myöntää sekä taloudelliseen toimintaan (valtiontuki) että muuhun kuin taloudelliseen toimintaan. Hakijan organisaatiomuoto ei suoraan määrittele sitä, onko kyseessä valtiontuki vai tuki taloudelliseen toimintaan vaan toiminnan luonne.

Hakijoiden tulee esittää hankesuunnitelma sekä hankkeen kokonaisbudjetti ja rahoitus. Hyväksyttävät kustannukset taloudelliseen toimintaan määritellään yleisessä hakuohjeessa tämän hakuilmoituksen lopussa. Muuhun kuin taloudelliseen toimintaan sovelletaan maa- ja metsätalousministeriön erityisavustuksia koskevia ohjeita.

- Tukiehdot taloudelliseen toimintaan määräytyvät EU:n yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen ja maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti. Kussakin teemassa on merkitty erikseen, mitä artiklaa sovelletaan. (VALTIONTUKI)
- Muuhun kuin taloudelliseen toimintaan myönnettävässä tuessa sekä valtion tutkimuslaitosten ja virastojen osalta sovelletaan MMM:n erityisavustusten ehtoja.

Tiedot yrityksille myönnettävästä tuesta ja maksuista maa- ja metsätalousministeriö tallettaa yritystukien yhteiseen tietovarantoon.

Yrityksille myönnettävään valtiontukeen liittyvät erityisehdot

Tukea ei voida myöntää yrityksille, jotka ovat yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdan mukaisesti taloudellisissa vaikeuksissa. Hakijan tulee vakuuttaa hakemuksessaan, ettei se ole vaikeuksissa oleva yritys. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriölle tulee antaa mahdollisuus tarkastaa asia yrityksen tilinpäätösasiakirjojen perusteella.

Rahoitusta ei makseta yritykselle, jolle on annettu sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi.

Määritelmät

Pienillä ja keskisuurilla yrityksillä tai pk-yrityksillä tarkoitetaan yrityksiä, jotka täyttävät yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen liitteen I mukaiset perusteet.

- [Yleinen ryhmäpoikkeusasetus](#)

Tutkimus- ja tiedonlevittämisisorganisaatiolla tarkoitetaan sellaista yhteisöä (kuten korkeakoulut tai tutkimuslaitokset, teknologiansiirtoelimet, innovaatioiden välittäjät, tutkimussuuntautuneet fyysiset tai virtuaaliset yhteistyöyhteisöt) sen oikeusasemasta (julkis- tai yksityisoikeudellinen) tai rahoitustavasta riippumatta, jonka päätavoitteena on harjoittaa riippumattomasti perustutkimusta, teollista tutkimusta tai kokeellista kehittämistä tai levittää tällaisen toiminnan tuloksia koulutuksen, julkaisujen tai tiedonsiirron kautta. Kun tällainen yhteisö harjoittaa myös taloudellista toimintaa, tällaisen taloudellisen toiminnan rahoituksesta, kustannuksista ja tuloista on pidettävä erillistä kirjanpitoa. Tällaisessa yhteisössä ratkaisevaa vaikutusvaltaa esimerkiksi osakkaana tai jäsenenä käyttävillä yrityksillä ei saa olla etuoikeutta sen saavuttamiin tuloksiin;

YHTEISTYÖHANKKEET:

Taloudellista toimintaa harjoittava yritys voi osallistua konsortiohankkeeseen hakematta rahoitusta seuraavien ehtojen mukaisesti, jolloin sitä ei katsota epäsuoraksi valtiontueksi kyseiselle yritykselle. Mikäli yritys hakee tukea toimintaan, katso kohta Valtiontuki taloudelliseen toimintaan.

Määrärahaa saa käyttää riippumattoman tutkimus- ja kehittämistoiminnan harjoittamiseen tiedon lisäämiseksi ja ymmärryksen parantamiseksi yhteistyöhön perustuva tutkimus- ja kehittämistoiminta mukaan luettuna. Edellytyksenä on, että toiminta järjestetään tutkimus- sekä kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävän valtiontuen puitteista annetun komission tiedonannon (EUVL 2014/C 198/01) 2.2.2 luvun mukaisesti. Käytännössä tämä tarkoittaa hankkeita, jotka toteutetaan tutkimuslaitoksen ja muiden toimijoiden yhteishankkeina eli **todellisena yhteistyönä**. Kyseisessä tiedonannossa määritellään ne edellytykset, joiden täytyessä yhteistyöhön osallistuvien yritysten ei katsota saavan valtiontukea. Valtiontuen kriteerejä ovat muun muassa taloudellinen toiminta ja etuus julkisista varoista. Kun yhteistyö järjestetään tiedonannon 2.2.2 luvun mukaisesti, toiminta on luonteeltaan taloudellista toimintaa, mutta kyseessä ei ole etuus. Näin ollen yhteistyön osalta ei tarvitse selvittää valtiontuen oikeusperustaa.

Hankkeen toteutuksen katsotaan olevan todellista yhteistyötä, jos vähintään kaksi riippumatonta osapuolta pyrkii yhteiseen tavoitteeseen työnjaon perusteella ja määrittelee yhdessä hankkeen laajuuden, osallistuu sen suunnitteluun ja toteuttamiseen ja jakaa sen taloudelliset, tekniset, tieteelliset ja muut riskit sekä sen tulokset.

Yksi tai useampi osapuoli voi kattaa hankkeen kaikki kustannukset ja siten vapauttaa muut osapuolet sen taloudellisista riskeistä. Yhteistyöhankkeen ehdot, erityisesti sen kustannusten, riskien ja tulosten jakamisen, tulosten levittämisen ja immateriaalioikeuksien käytön ja jakamista koskevien sääntöjen osalta, on määritettävä ennen hankkeen aloittamista. Yhteistyön ehdot tulee määritellä hankkeen toteutuksen konsortiosopimuksessa.

Jos yritykset ja tutkimusorganisaatiot tai -infrastruktuurit toteuttavat hankkeen yhdessä, Euroopan komissio katsoo, että osallistuville yrityksille ei myönnetä epäsuoraa valtiontukea kyseisten yhteisöjen kautta yhteistoimintaan sovellettavien edullisten ehtojen muodossa, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- osallistuvat yritykset vastaavat hankkeen kaikista kustannuksista; tai
- yhteistyön tuloksia, jotka eivät johda immateriaalioikeuksiin, voidaan levittää laajasti ja kaikki tutkimusorganisaatioiden tai -infrastruktuurien toiminnasta mahdollisesti syntyvät immateriaalioikeudet kohdennetaan kyseisille yhteisöille; tai
- hankkeesta mahdollisesti syntyvät immateriaalioikeudet ja niihin liittyvät käyttöoikeudet jaetaan yhteistyökumppaneiden kesken tavalla, joka vastaa niiden työmäärää, panoksia ja etuja; tai
- tutkimusorganisaatiot tai -infrastruktuurit saavat markkinahintaa vastaavan korvauksen niiden toiminnasta syntyvistä ja osallistuville yrityksille myönnettävistä immateriaalioikeuksista tai immateriaalioikeuksista, joihin osallistuvat yritykset saavat käyttöoikeudet. Tästä korvauksesta voidaan vähentää sen mahdollisen rahallisen ja muun osuuden absoluuttinen arvo, jonka hankkeeseen osallistuvat yritykset antavat niitä kustannuksia varten, jotka aiheutuvat immateriaalioikeuksiin johtaneesta tutkimusorganisaatioiden tai -infrastruktuurien toiminnasta.

Avustuksen myöntäminen ja hyväksyttävät kustannukset

Avustus myönnetään hakemuksen perusteella. Jos hakijana on konsortio, hankehakemukset tehdään konsortiokohtaisesti. Hakemukseen ei vaadita hakijan allekirjoitusta, mutta lupa hakemuksen jättämiseen tulee tarvittaessa todentaa (suoritusluvan antaja). Useamman organisaation hakemuksessa täytyy kaikkien konsortion jäsenten toimittaa hakemuksen liitteenä osapuolten allekirjoittama todistus hankkeeseen osallistumisesta tai vaihtoehtoisesti aiesopimus hankkeeseen osallistumisesta. Sopimus pohja voi olla vapaamuotoinen. Hyväksyttävät kustannukset määritellään tukimuodoittain. Hakuteeman alkuun on listattu kyseisen teeman tukimuodot.

Valtion virastojen ja tutkimuslaitosten ollessa hakijoina joko itsenäisesti tai osana konsortiota, osoitetaan rahoitus erikseen valtion määrärahasiirtona. Valtion virastojen ja tutkimuslaitosten on ilmoitettava hakemuksessa htkk-tarpeensa, hakuun käytettävissä oleva kiintiö rajoittaa näiden toimijoiden osalta rahoitusmahdollisuuksia. Konsortion jäsenille tehdään omat erilliset avustus- tai rahoituspäätökset, jos konsortiossa on mukana sekä valtion virastoja ja/tai tutkimuslaitoksia että sellaisia toimijoita, joille rahoitus myönnetään valtionavustuksena.

Budjetit tehdään kokonaiskustannusmallin mukaan. Mikäli toimijalla ei ole kokonaiskustannusmallia käytössä (ei laskennallisia kertoimia), sovelletaan lisäkustannusmallia. Lisäkustannuksilla tarkoitetaan projektista aiheutuvia välittömiä lisäkustannuksia. Yleiskustannuksen laskentaperuste on toimitettava ministeriölle pyydettyäessä.

Maa- ja metsätalousministeriön maankäyttösektorin toimenpidekokonaisuudesta rahoitettaviin kehittämishankkeisiin osoittama rahoitusosuus on harkinnanvaraista. Rahoituspäätöksessä kerrotaan MMM:n rahoituksen määrä prosentteina hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista.

Jos hakijana toimii yritys tai jos konsortion osana on yritys, lue seuraava osio:

Valtiontuki taloudelliseen toimintaan

Avustusta voidaan myöntää taloudelliseen toimintaan (valtiontuki), silloin kun avustus on Euroopan unionin valtiontukisääntöjen mukainen.

Hankehaussa valtionavustusta voidaan myöntää seuraaviin tukimuotoihin:

- tutkimus- ja kehittämishankkeet,
- pk-yrityksille myönnettävä innovaatiotuki
- koulutustuki,
- tuki neuvontapalveluihin tai
- tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskeviin toimiin tarkoitettu tuki.

Teemojen kuvauksissa on erikseen kohdittain mainittu, mistä tukimuodosta on kyse.

Hyväksyttävät kustannukset tukimuodoittain

Tutkimus- ja kehittämishankkeet (yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 25 artikla):

- **henkilöstökustannukset** tutkijat, teknikot ja muu tutkimustoimintaa avustava henkilöstö siltä osin kuin henkilöstö toimii hankkeen parissa;
- **välineiden ja laitteiden kustannukset** siltä osin kuin ja siltä ajalta, kun niitä on käytetty hankkeessa. Jos tällaisia välineitä ja laitteita ei käytetä hankkeen tarpeisiin koko niiden käyttöikää, tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan poistokustannukset, jotka vastaavat hankkeen kestoa laskettuna yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan;
- **rakennusten ja maa-alueiden kustannukset** siltä osin kuin ja siltä ajalta, kun niitä on käytetty hankkeessa. Rakennusten osalta tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan poistokustannukset, jotka vastaavat hankkeen kestoa laskettuna yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan. Maa-alueiden osalta tukikelpoisiksi katsotaan liiketaloudellisiin ehdoin toteutetun luovutuksen kustannukset tai toteutuneet pääomakustannukset;
- **ulkopuolisista lähteistä** markkinaehdoin ostetun tai käyttöluvalla hankitun sopimukseen perustuvan tutkimuksen, tietämyksen ja patenttien kustannukset sekä konsultoinnin ja vastaavien palveluiden kustannukset, kun niitä on käytetty yksinomaan hanketta varten;
- **muut yleiskustannukset** ja toimintakustannukset, mukaan lukien suoraan hankkeesta aiheutuvat materiaalien, tarvikkeiden ja vastaavien tuotteiden kustannukset.

PK-yrityksille myönnettävä innovaatiotuki (yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 28 artikla):

- patenttien ja muiden aineettomien omaisuuserien hankkimiseen, voimaansaattamiseen ja puolustamiseen liittyvät kustannukset;
- tutkimus- ja tiedonlevittämisen organisaation tai suuren yrityksen korkeasti koulutetun henkilöstön tilapäiseen siirtoon liittyvät kustannukset, kun henkilöstö palkataan uuteen tutkimus-, kehitys- ja innovointitehtävään tuensaajan palvelukseen eikä se korvaa muuta henkilöstöä;
- innovaatiotoiminnan neuvontapalveluihin ja innovaatiotoimintaa tukeviin palveluihin liittyvät kustannukset;

Koulutustuki (yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 31 artikla):

- kouluttajista aiheutuvat henkilöstökustannukset, ainoastaan niiden tuntien osalta, joiden aikana kouluttajat osallistuvat koulutukseen;
- kouluttajien ja koulutettavien toimintakustannukset, jotka liittyvät suoraan koulutushankkeeseen, kuten matkakulut, hankkeeseen suoraan liittyvät materiaali- ja tarvikekulut, poistot työkaluista ja laitteista siinä laajuudessa kuin niitä käytetään yksinomaan koulutushankkeessa. Majoituskulut eivät ole tukikelpoisia lukuun ottamatta välttämättömiä vähimmäiskuluja, jotka aiheutuvat sellaisten koulutettavien majoituksesta, jotka ovat alentuneesti työkykyisiä työntekijöitä;
- koulutushankkeeseen liittyvien neuvontapalveluiden kustannukset;
- koulutettavista aiheutuvat henkilöstökustannukset ja yleiset välilliset kustannukset (hallintokustannukset, vuokra, yleiskustannukset) niiden tuntien osalta, joiden aikana koulutettavat osallistuvat koulutukseen.

Tuki neuvontapalveluihin (maatalouden ryhmäpoikkeusasetus 22 artikla ja 39 artikla):

Tukeen ei saa liittyä suoria maksuja edunsaajille. Tuki on maksettava neuvontapalvelujen tarjoajalle. Tuki saa olla enintään 1 500 euroa annettua neuvontaa kohti.

Tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskeviin toimiin tarkoitettu tuki (maatalouden ryhmäpoikkeusasetus 38 artikla):

- tietämyksen siirtoa tai tiedotusta koskevan toimen järjestämisestä ja toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset;
- jos kyseessä ovat investointeihin liittyvät esittelyhankkeet:
 1. kiinteän omaisuuden rakentaminen, hankkiminen, leasingvuokraus mukaan luettuna, tai kunnostaminen; maa on tukikelpoista ainoastaan, jos määrä on enintään 10 prosenttia kyseisen toimen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista;
 2. koneiden ja laitteiden hankkiminen tai ostoleasing enintään omaisuuserän markkina-arvoon asti;
 3. 1 ja 2 alakohdassa tarkoitettuihin menoihin liittyvät yleiskulut, kuten arkkitehtien, insinöörien ja konsulttien palkkiot, ekologista ja taloudellista kestävyyttä koskevaan neuvontaan liittyvät palkkiot, mukaan lukien toteutettavuustutkimukset; toteutettavuustutkimusten kustannukset säilyvät tukikelpoisina silloinkin, kun niiden tulosten perusteella i ja ii alakohdassa tarkoitettuja menoja ei aiheudu;
 4. tietokoneohjelmistojen hankkiminen tai kehittäminen ja patenttien, käyttöilupien, tekijänoikeuksien ja tavaramerkkien hankkiminen;
- osallistujien matka- ja majoituskulut sekä päivärahat.

Mikäli hakijana tai konsortion jäsenenä on toimija, joka ei harjoita taloudellista toimintaa (esimerkiksi tutkimuslaitos, yleishyödyllinen yhdistys, kunta, maakuntien liitto tai valtion virasto) lue seuraava osio:

Valtionavustus muuhun kuin taloudelliseen toimintaan

Valtionavustusta voidaan myöntää muuhun kuin taloudelliseen toimintaan. Esimerkiksi kunnan tai maakunnan lakisääteiseen tehtävään tai muuhun tehtävään tai Suomen metsäkeskuksen julkiseen hallintotehtävään liittyvään hankkeeseen tai toimintaan.

Avustusten hyväksyttäviin kustannuksiin sovelletaan maa- ja metsätalousministeriön yleis- ja erityisavustuksia koskevia ohjeita:

- [Maa- ja metsätalousministeriön yleis- ja erityisavustuksia koskevat ohjeet](#)

Valtion virastoihin tai tutkimuslaitoksiin sovelletaan samoja hyväksyttäviä kustannuksia kuin avustuksiin, mutta rahoitus myönnetään valtion sisäisenä määrärahasiirtona ei avustuksena.

Hakemusten arviointi

Hankkeiden tulee toteuttaa pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman tavoitetta hiilinielujen ja -varastojen vahvistamista maankäyttösektorilla lyhyellä ja pitkällä aikavälillä mukaan lukien maa- ja metsätalous (hallitusohjelman luku 3.1 tavoite 3).

Rahoituksen myöntäminen perustuu arviointiin hankkeen toteutussuunnitelmasta, organisoinnista ja odotetusta vaikuttavuudesta ja kustannustehokkuudesta alla olevien kriteerien perusteella. Numeraalinen arvio annetaan välillä 1-5, jossa 5 on paras arvosana.

- Relevanssi maankäyttösektorin toimenpidekokonaisuuteen (arvio 1-5)
 - Miten hanke edistää hiilineutraaliustavoitteen 2035 saavuttamista?
 - suorat vaikutukset
 - välilliset vaikutukset
 - Miten hanke toteuttaa toimenpidekokonaisuuden tavoitteita:
 - ylläpitää ja vahvistaa maankäyttösektorin hiilinieluja ja -varastoja lyhyellä ja pitkällä aikavälillä,
 - vähentää kasvihuonekaasupäästöjä maankäyttösektorilla,
 - edistää maa- ja metsätalouden sopeutumista ilmastonmuutokseen sekä
 - tuottaa tietoa ilmastotoimien tueksi ja edistää kyseisen tiedon käyttöä.

Mikäli hanke saa relevanssiarvioinnissa nollan, ei hanketta arvioida enää muiden kriteerien osalta.

- Hanksuunnitelman toteuttamiskelpoisuus ja laatu (arvio 1-5)
 - Sisältäen viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelman
- Hakijan asiantuntemus ja perehtyminen aihepiiriin (arvio 1-5)
- Hankkeen tulosten käyttökelpoisuus, monistettavuus ja laajennettavuus (arvio 1-5)
 - Sisältäen tavoitellut ilmastovaikutukset
 - Suunnitelma tulosten viemisestä käytäntöön
- Kestävän kehityksen periaatteiden edistäminen kokonaiskestävästi: sanallinen arvio siitä, miten hanke edistää taloudellista toimintaa ja työllisyyttä, sosiaalista kestävyttä (ml. oikeudenmukaisuus) sekä ympäristön tilaa (esim. vesistövaikutukset, monimuotoisuus) (arvio kyllä/ei)

Maa- ja metsätalousministeriö voi halutessaan pyytää hankkeista arvioita ulkopuolisilta tahoilta. Maa- ja metsätalousministeriö voi ehdottaa eri hakijoiden hankkeiden yhdistämistä tai muokkaamista. Näissä tapauksissa maa- ja metsätalousministeriö on hakijaan erikseen yhteydessä. Maa- ja metsätalousministeriö pidättää oikeuden olla rahoittamatta yhtään hanketta. Maa- ja metsätalousministeriö pidättää oikeuden myöntää rahoitusta vähemmän kuin on haettu.

HANKESUUNNITELMA

Hankkeen otsikko ja toteuttajat

1. HANKKEEN RELEVANSSI JA TAVOITTEET:

- a. Kuvaa hankkeen päätavoite ja yksityiskohtaiset tavoitteet
- b. Kuvaa toiminnan tai hankkeen vaikutus maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden määrärahan käytön tavoitteisiin (kts. hakuilmoitus)

2. HANKKEEN TOTEUTTAMINEN

- a. Kuvaa hankkeen toteutuksen organisointi
- b. Kuvaa hankkeen viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma

3. HANKKEEN TOTEUTTAJAT JA TYÖNJAKO

- a. Kuvaa toimintaan tai hankkeeseen osallistuvien henkilöiden asiantuntemus ja soveltuvuus hankkeen toteutukseen
- b. Kuvaa hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden asiantuntemus sekä työnjako ja soveltuvuus hankkeen toteutukseen

4. HANKKEEN TULOKSET JA VAIKUTTAVUUS

- a. Kuvaa odotettavissa olevat tulokset ja ratkaisut
- b. Kuvaa hankkeen avulla tavoiteltavat suorat tai välilliset ilmastovaikutukset sekä niiden aikajänne
- c. Kuvaa hankkeen arvioidut talous- ja työllisyysvaikutukset, muut sosiaaliset vaikutukset sekä ympäristövaikutukset (ml. vesistövaikutukset, monimuotoisuus)

5. SUUNNITELMA TOIMINNAN TAI HANKKEEN TULOSTEN VIEMISESTÄ KÄYTÄNTÖÖN.

- a. Kuvaa mitä vaikutuksia käytännön toimintaan hankkeesta seuraa
- b. Kuvaa miten hankkeen tulokset viedään käytäntöön

6. HANKKEEN KOKONAISBUDJETTI JA RAHOITUSSUUNNITELMA, SISÄLTÄEN HANKKEEN KAIKKI RAHOITUSLÄHTEET

 **Nappaa
hiilestä
kiinni**

**MAANKÄYTTÖSEKTORIN
ILMASTORATKAISUT**